

Partidistriktsmotion: en rättvis utbildning

En rättvis utbildning

I en jämlik skola behövs utbildning som tar vara på elevens och samhällets behov. Utbildningen i skolan behöver ständigt utvecklas där staten tar ett större ansvar. Med dagens problem kan vi se att pengarna som ska hamna på utbildningen istället hamnar i aktieägares vinster. Elever sällas bort då vissa elever ger högre vinst än andra.

I den tid vi lever är det viktigare än någonsin att skapa utbildning som utvecklar och hjälper till lärande för att kunna bilda varje människa. Det är en ständig kamp om vad elever ska lära sig och vilka ämnen som ska finnas med i grundskolan. Det arbetet ska aldrig sluta om vi vill fortsätta kampen med bättre utbildning.

För att skolan ska kunna ge en fullgod utbildning behöver det finnas lärare och pedagoger som vill och kan arbeta i skolan. Därför är en av de viktigaste grundstenarna att skapa förutsättningar för personalen att växa och utvecklas i arbetet. Med det så måste utbildning och bildning vara något alla i samhället ska kunna genomföra i olika faser under livets resa. Där spelar landets folkhögskolor en stor roll för att kunna hjälpa alla till vidareutveckling under hela livet.

Satsa på skolans personal

Behovet av fler lärare är stort och kommer att öka de kommande åren. Fler lärare måste utbildas för att täcka behoven. Läraryrkets status är en central fråga om Sverige ska vara en kunskapsnation med en skola som fostrar och utbildar morgondagens medborgare. Meningsfullhet och utveckling inom yrket är viktiga faktorer som kan vända den negativa trenden. Fördjupande fortbildning på akademisk nivå är något som stärker såväl den individuella läraren som landets skolsystem i sin helhet. Vi anser därför att en lagstadgad rätt för pedagogisk personal i skolans verksamhet att inom sin betalda arbetstid bedriva akademiska studier bör införas. En statlig finansiering för detta bör övervägas för att stärka huvudmannens incitament att uppmuntra lärare till akademisk fortbildning.

Efter genomförd utbildning ska lärarlegitimation erhållas. Idag finns en handläggningsavgift om 1500 kronor som måste betalas till Skolverket för att ansökan om lärarlegitimation ska behandlas. Om man efter erlagd lärarlegitimation väljer att läsa in fler ämnen att undervisa i, måste dessutom en ny handläggningsavgift betalas för att få legitimation i de nya ämnena. Avgiften är kännbar för nyutexaminerade lärare som under många år levt på studielån. Vi anser att det ska vara kostnadsfritt att få ut sin lärarlegitimation efter avlagd examen.

Satsa på att utbilda till yrken där behovet är stort

Utbildningsplatserna bör svara bättre mot arbetsmarknadens behov. Vi kan idag se att det finns flera viktiga yrken där det blir svårare att lyckas utbilda sig då det finns begränsat antal utbildningsplatser. Sotare är ett exempel på en av de branscher som har en viktig funktion för att minska bränder och energianvändandet. Med de begränsade antal platser som MSB erbjuder till sotarutbildningen behöver kraftsamling göras och en nationell lärlingsutbildning för sotare behövs och bör även övervägas för andra hantverksyrken.

Folkhögskolorna får det allt tuffare samtidigt som de har en viktigare roll än någonsin. Utbildning i samhället är en nyckel för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Vi Socialdemokrater vet att folkhögskolor arbetar efter är metoder som gör att fler ges möjlighet till adekvat utbildning för att kunna utvecklas eller komma in på arbetsmarknaden. Elever som inte kunnat ta till sig utbildning genom traditionella utbildningsmetoder till elever som inte gets förutsättningar till utbildning. Förutsättningarna för verksamheten är att ersättningen är skälig för att kunna upprätthålla nivån. Ersättningen för deltagarveckorna har inte följt med i den utveckling som löner och övriga

kostnader stigit. I olika omgångar har riktade projektstöd delgetts folkhögskolorna som har inneburit detaljstyrning från myndigheten och riktat sig ner till kvantitet och inte kvalitet. Riktade stöd skapar inga förutsättningar för hållbar utveckling om vi vill ha folkhögskolor även i framtiden. Här behöver vi göra en justering både på kort och lång sikt så folkhögskolorna kan fortsätta arbetet och ta sitt samhällsansvar.

Rätten till kultur i skolan

Kulturell och estetisk bildning blir mer och mer en klassfråga. Sedan 2011 års skolreform då de estetiska ämnena togs bort från gymnasieskolan och endast finns i liten omfattning i grundskolan faller ansvaret för kulturell bildning utanför skolans ansvar. Det leder till ojämlikhet. Vi anser att alla barn och ungdomar i grundskolan och gymnasieskolan bör ges möjlighet att träna sig i de estetiska ämnena. Forskning visar hur övning i estetiska och kreativa verksamheter stärker inlärning av andra ämnen, såsom matematik och språk. I dagens miljö blir kreativa förmågor viktigare eftersom de främjar flexibilitet, innovation och allsidig förståelse. Med snabba förändringar i kommunikationslandskapet behöver också de estetiska kunskaperna ständigt utvecklas för att kunna orientera sig i samhället. Idag har eleverna grundskolan mycket lite av detta i sin undervisning då tiden per år totalt inte medger mer än yttlig träning. Socialdemokraterna behöver medvetet och målinriktat satsa på skolan, kulturen och litteraturen. Vi vill återupprätta de estetiska ämnenas status så att alla elever får möjlighet att utvecklas kreativt. Vi vill också se fler timmar estetiska ämnen i grundskolan och göra estetiska ämnen obligatoriska i gymnasieskolan.

Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek. För närvarande har endast 37 procent av alla skolelever, i privata och kommunala skolor, i hela landet, tillgång till bemannade skolbibliotek. Sverige kan bättre. Minst 20 timmar bemanning med utbildad personal är det minimum som krävs för att den viktiga verksamheten ska kunna leva upp till skollagen och bibliotekslagen och ge alla skolelever lika möjligheter. Internationell forskning visar att bemannade skolbibliotek gör skillnad. Skolbibliotekens ska stödja elevers lärande och stimulera intresset för läsning och litteratur vilket understryks i aktuella lagar, kursplaner och läroplaner. Vi anser därför att alla elever ska ha tillgång till bemannade skolbibliotek. Skolverket ska ges i uppdrag att nationellt ansvara för skolbiblioteken som ska etableras i enlighet med gällande lagar och att myndigheten tilldelas särskilda resurser för att anpassa och utveckla skolbiblioteken och stimulera särskilda lösningar för skolor som befinner sig i förorter, glesbygd, landsbygd och storstad.

En modern sex- och samlevnadsundervisning

Sex- och samlevnadsundervisningen måste förbättras i skolorna. Skolinspektionen granskade under hösten 2017 kvaliteten i sex- och samlevnadsundervisningen i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Skolinspektionen ser allvarligt på att endast ett fåtal av de besökta skolorna gör en tydlig koppling mellan sex och samlevnad och skolans övergripande värdegrundsarbete. Brister i sammankopplingen riskerar att skolor missar åsikter som strider mot värdegrunden. Vidare fann man stora brister i undervisningen om normer och HBTQ. Sex- och samlevnadsundervisningen ges i många fall oregelbundet eller begränsas till enstaka temadagar. Därtill saknas ofta en samsyn kring vem som undervisar om sex och samlevnad i olika ämnen. Och att gymnasieelever som inte läser naturkunskap kan gå miste om de sex- och samlevnadsfrågorna som specifikt tas upp i denna kurs. Sex- och samlevnad är ett kunskapsområde som i dagens skola inte är ett eget ämne. Variationen i sex- och samlevnadsundervisningen inom och mellan skolor leder till bristande likvärdighet. Vi anser därför att sex- och samlevnadsundervisning ska vara ett obligatoriskt skolämne. Därtill bör Skolverket få i uppdrag att arbeta med fortbildning för lärare om sex- och samlevnad.

Alla elever måste få utvecklas och växa

Den svenska skolan ska vara en plats för alla. En plats där varken klass eller bakgrund ska hindra till lärandet. Vi kan idag se att det råder svårigheter för personer med intellektuell funktionsnedsättning att vidareutbilda sig efter gymnasiet. Detta är ett arbete vi Socialdemokrater måste få ett stopp på för att fortsätta arbetet för en skola för alla.

Socialdemokraterna i Stockholm yrkar att

1. Socialdemokraterna ska verka för att handläggningsavgiften för ansökan om lärarlegitimation ska avskaffas.
2. Socialdemokraterna ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare.
3. Socialdemokraterna ska verka för att införa fler timmar estetiska ämnen i grundskolan och göra estetiska ämnen obligatoriska i gymnasieskolan.
4. Socialdemokraterna ska verka för att alla elever ska ha likvärdig tillgång till bibliotek och bibliotekarie.
5. Socialdemokraterna ska verka för att ersättningen för deltagarveckor höjs
6. Socialdemokraterna ska verka för att införa en lagstadgad rätt för pedagogisk personal inom skolan att inom sin betalda arbetstid bedriva akademiska studier
7. Socialdemokraterna ska verka för att sex- och samlevnad som ett eget obligatoriskt kunskapsområde.
8. Socialdemokraterna ska verka för att öka möjligheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning att vidareutbilda sig efter gymnasiet.
9. Socialdemokraterna ska verka för att barn ges större möjlighet att röra sig under och utanför skoltid